

SPRAWOZDANIE
dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Odbudowy za
rok budżetowy 2005, wraz z odpowiedziami Agencji

(2006/C 312/04)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkty</i>	<i>Strona</i>
WSTĘP	1–2	19
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	3–6	19
UWAGI	7–11	19
Tabele 1–4		21
Odpowiedzi Agencji		23

WSTĘP

1. Europejska Agencja Odbudowy (zwana dalej Agencją) została ustanowiona na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1628/96⁽¹⁾, zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 2068/2004⁽²⁾. Celem powstałej w lutym 2000 r. Agencji było początkowo zarządzanie programami pomocy Unii w Kosowie. Następnie zakres jej działań został rozszerzony na Serbię i Czarnogórę oraz na Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii. Agencja, której siedziba znajduje się w Salonikach, posiada centra operacyjne w Belgradzie, Podgoricy, Prisztinie i w Skopje. Agencja wdraża programy mające na celu wspieranie rozwoju instytucjonalnego i właściwego zarządzania, przyczynianie się do rozwoju gospodarki rynkowej i niezbednej infrastruktury, a także umacnianie społeczeństwa obywatelskiego. Mandat Agencji upływać ma dnia 31 grudnia 2006 r.⁽³⁾

2. Tabela 1 przedstawia w sposób skrótowy kompetencje i działania Agencji. Najważniejsze informacje pochodzące ze sprawozdania finansowego sporządzonego przez Agencję za rok budżetowy 2005 zostały przedstawione w tabelach 2, 3 i 4.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Niniejszą opinię skierowaną do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁴⁾ sporządzono w wyniku zbadania sprawozdania finansowego Agencji, zgodnie z postanowieniami art. 248 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

4. Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2667/2000⁽⁵⁾ sprawozdanie finansowe Agencji za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2005 r.⁽⁶⁾ zostało sporządzone przez jej dyrektora i przekazane Trybunałowi, który jest zobowiązany do wydania opinii na temat wiarygodności tego sprawozdania oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw.

5. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie ze swoimi strategiami i standardami, które opierają się na międzynarodowych standardach kontroli, przystosowanych do specyfiki Wspólnoty. Kontrola została przygotowana i przeprowadzona w celu uzyskania wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe jest wiarygodne, a transakcje leżące u jego podstaw legalne i prawidłowe.

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 14.8.1996, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 358 z 3.12.2004, str. 2.

⁽³⁾ Artykuł 1 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 2068/2004.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 7.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 11 lipca 2006 r. i wpłynęło do Trybunału w dniu 21 lipca 2006 r.

6. Trybunał uzyskał uzasadnioną podstawę do wydania poniższej opinii.

Wiarygodność rozliczeń

Sprawozdanie finansowe Agencji za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2005 r. jest wiarygodne we wszystkich istotnych aspektach.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Z zastrzeżeniem przypadków wspomnianych w pkt 9, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji są, jako całość, legalne i prawidłowe.

UWAGI

7. Rola i zadania kontrolera wewnętrznego nie zostały dostatecznie określone i nie zawsze odpowiadają funkcjom przypisanym do tego stanowiska⁽⁷⁾. Kontrole wewnętrzne, które zostały przeprowadzone w 2005 r., nie były przedmiotem formalnych sprawozdań dla kierownictwa.

8. W związku z uwagami Trybunału sformułowanymi w sprawozdaniach rocznych za lata 2003 i 2004 Agencja podjęła działania w celu poprawy udzielania zamówień. Spowodowało to zwiększenie przejrzystości w wielu dziedzinach, na przykład istotne decyzje podejmowane w trakcie procesu oceny i mające wpływ na udzielanie zamówień są lepiej udokumentowane. Przyczyniło się to również do ulepszenia ogólnej dyscypliny w zakresie procedur oceny i udzielania zamówień.

9. Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdził szereg nieprawidłowości wynikających z faktu, że ustalone kryteria wyboru są nierealistyczne, są bowiem niedostosowane do warunków funkcjonowania Agencji.

10. Trybunał wyraża zadowolenie z postępu osiągniętego w zakresie zaproszeń do składania ofert i zachęca Agencję do kontynuowania wysiłków mających na celu zapewnienie pełnej zgodności udzielanych zamówień z odpowiednimi przepisami.

11. W sprawozdaniu za 2004 r. Trybunał, w oparciu o analizę operacji powierzonych Misji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK), zauważył, że Agencja nie sprawowała odpowiedniej kontroli finansowej przy dokonywaniu płatności oraz że doświadczała poważnych trudności przy zamykaniu operacji,

⁽⁷⁾ Pełni on obowiązki doradcy kierownictwa.

głównie z powodu niedociągnięć w księgowości projektów i niedostatecznego uzasadnienia wydatków. Mimo że w roku 2005 Agencja dołożyła starań, aby poprawić tę sytuację, nadal pojawiają się problemy związane z zamykaniem operacji. Kontrole niektórych projektów przeprowadzone przez niezależnych

kontrolerów w imieniu Agencji potwierdziły, że należy odzyskać część wypłaconych beneficjentom środków, co stanowi problem, którego Agencja wciąż nie rozwiązała. Problemom tym można by zaradzić, gdyby Agencja zapewniała przestrzeganie warunków umowy dotyczącej zarządzania tymi środkami ⁽¹⁾.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy w Luksemburgu na posiedzeniu w dniu 28 września 2006 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego
Hubert WEBER
Prezes

⁽¹⁾ Ramowa umowa finansowa i administracyjna (z dnia 29 kwietnia 2003 r.)

Tabela 1

Europejska Agencja Odbudowy (Saloniki)

Zakres kompetencji wspólnotowych według Traktatu	Kompetencje Agencji (rozporządzenie Rady (WE) nr 2667/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r.)			Zarządzanie	Środki udostępnione Agencji (2004)	Produkty i usługi dostarczone/wyświadczone w 2005 r.
<p>Wspólnota prowadzi w zakresie swoich kompetencji współpracę gospodarczą, finansową i techniczną z państwami trzecimi. Działania takie stanowią uzupełnienie działań prowadzonych przez państwa członkowskie i są zgodne z polityką Wspólnoty na rzecz rozwoju. (artykuł 181a).</p>	<p>Cele:</p> <p>Zapewnianie pomocy UE w zakresie:</p> <p>(i) odbudowy, powrotu uchodźców i wysiedleńców;</p> <p>(ii) promowania właściwego zarządzania, silnych instytucji i rządów prawa;</p> <p>(iii) wspierania rozwoju gospodarki rynkowej i inwestowania w podstawową infrastrukturę fizyczną oraz działania na rzecz ochrony środowiska;</p> <p>(iv) wspierania rozwoju społecznego i umacniania społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>Działania:</p> <p>Agencja zarządza głównymi programami pomocy w Serbii i Czarnogórze (Republice Serbii, Kosowie i Republice Czarnogóry) oraz w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (BJRM). Beneficjentami mogą być państwa, organy administrowane przez ONZ, jednostki federalne, regionalne i lokalne, instytucje publiczne lub parapubliczne, partnerzy społeczni, organizacje wspierające przedsiębiorstwa prywatne, spółdzielnie, stowarzyszenia, fundacje i organizacje pozarządowe.</p>	<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — doradzanie Komisji w sprawach priorytetowych potrzeb, — przygotowanie programów odbudowy i powrotu uchodźców i wysiedleńców, — podejmowanie wszelkich niezbędnych działań w celu realizacji pomocy UE. 	<p>1) Rada zarządzająca:</p> <p>Składa się z jednego przedstawiciela każdego państwa członkowskiego, dwóch przedstawicieli Komisji oraz obserwatora z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.</p> <p>2) Dyrektor:</p> <p>Jest mianowany przez radę zarządzającą na wniosek Komisji.</p> <p>Centra operacyjne w Belgradzie, Prisztinie, Podgoricy i w Skopje posiadające dużą autonomię w zakresie zarządzania.</p> <p>3) Kontrola wewnętrzna:</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>4) Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu:</p> <p>Parlament na zalecenie Rady.</p>	<p>Budżet ostateczny na 2005 r.:</p> <p>307,5 mln euro (374,6 mln euro).</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2005 r.:</p> <p>114 (114) stanowisk czasowych w planie zatrudnienia,</p> <p>z czego obsadzonych: 88 (88).</p> <p>Inne stanowiska:</p> <p>personel lokalny: 170 (195) stanowisk, z czego obsadzone 162 (173),</p> <p>pracownicy kontraktowi: 28 (0) stanowisk, z czego obsadzonych 26 (0).</p> <p><i>Całkowite zatrudnienie: 276 (261),</i></p> <p>z czego wykonujący zadania operacyjne: 169 (184),</p> <p>zadania administracyjne: 107* (77)</p> <p>* w tym cały personel zatrudniony w działach administracyjnym, finansowym i informacyjnym.</p>	<p>W poszczególnych centrach operacyjnych (najważniejsze działania):</p> <p>KOSOWO: a) dotacje na zakładanie przedsiębiorstw, pożyczki, szkolenia i doradztwo dla małych przedsiębiorstw; b) pomoc dla osób należących do grup wrażliwych, w tym mniejszości i przesiedleńców; c) zarządzanie pożyczkami uprzednio przyznanymi w ramach systemu pożyczkowego EAO; d) odbudowa elektrociepłowni miejskiej w Mitrovicy; e) ponowne otwarcie sześciu mostów między Prisztiną a przejściem granicznym z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii; f) wsparcie w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW) oraz reformy administracji publicznej.</p> <p>SERBIA: a) projekty ustaw w ramach reformy administracji publicznej; b) dostawa wyposażenia dla straży granicznej; c) odbudowa sądów i ich wyposażenie; d) program odbudowy dla szpitali; e) stworzenie nowych miejsc pracy dzięki pożyczkom z Funduszu Kredytów Odnowialnych; f) wsparcie szkoleniowe dla przedsiębiorstw; g) regionalne centra szkolenia dla dorosłych; h) ukończenie odbudowy mostu Sloboda (Dunaj, Nowy Sad) i przejścia granicznego z Węgrami w Horgos; i) odbudowa infrastruktury miejskiej; j) reforma instytutu statystycznego; k) wsparcie w zakresie zarządzania bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi; l) wsparcie działań aktywizujących na rynku pracy mających na celu zapewnienie zatrudnienia i zmniejszenie bezrobocia; m) wsparcie działań podejmowanych w zakresie integracji europejskiej; n) wsparcie dla grup wrażliwych, w tym uchodźców i przesiedleńców wewnętrznych.</p> <p>CZARNOGÓRA: a) ukończenie generalnego planu gospodarowania odpadami; b) utworzenie przejścia granicznego z Chorwacją w ramach wsparcia w zakresie zintegrowanego zarządzania granicami; c) centralna komputerowa baza danych dla ministerstwa spraw wewnętrznych; d) Agencja ds. Zarządzania Zasobami Ludzkimi, regionalne ośrodki kształcenia i szkolenia zawodowego; e) nowa dyrekcja dróg i nowe ustawy transportowe; f) restrukturyzacja/podział publicznych przedsiębiorstw energetycznych, strategia poprawy efektywności energetycznej.</p> <p>BJRM: a) wsparcie w zakresie wzmocnienia i utworzenia nowych instytucji administracji publicznej (funkcja kontroli wewnętrznej, urząd ochrony danych); b) reforma policji; c) wzmocnienie służb weterynaryjnych i fitosanitarnych; d) wsparcie w zakresie decentralizacji uprawnień na rzecz samorządów; e) wzmocnienie struktur samorządowych; f) szkolenia osób pracujących w służbie cywilnej, głównie pochodzenia albańskiego, na urzędników służby cywilnej; g) stworzenie nowych miejsc pracy oraz utrzymanie dotychczasowych dzięki pożyczkom dla MŚP finansowanym z Funduszu Kredytów Odnowialnych.</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Agencję.

EUROPEJSKA AGENCJA ODBUDOWY

Tabela 2

Wykonanie budżetu za rok budżetowy 2005

(w tys. euro)

Dochody			Wydatki										
Źródło dochodów	Dochody wpisane w ostateczny budżet roku budżetowego	Dochody pobrane	Przeznaczenie wydatków	Dostępne środki						Środki przeniesione z poprzednich lat budżetowych			
				wpisane	przysnane na zobowiązania	wypłacone	przeniesione	anulowane	saldo środków pozostałych do przyznania na zobowiązania	zobowiązania przeniesione	wypłacone	anulowane	zobowiązania pozostające do spłaty
Dotacje wspólnotowe	306 200	97 800	Tytuł I Personel	18 481	17 155	16 660	495	1 360	—	317	283	34	—
Inne dotacje i fundusze CPF	0	1 637	Tytuł II Administracja	6 831	5 299	4 799	500	1 532	—	1 073	1 011	62	—
Inne fundusze	1 312	1 312	Tytuł III Działania operacyjne	282 200	78 551	18 879	59 672	0	203 649	345 342	186 474	13 307	145 561
Dochody różne (środki do ponownego wykorzystania)	p.m.	617	Razem	307 512	101 005	40 338	60 667	2 892	203 649	346 732	187 768	13 403	145 561
			Środki przeniesione z 2004 r.	309 139	143 049	34 040	166 090	4 749	170 838	0	0	0	0
Ogółem	307 512	101 366	Ogółem	616 651	244 054	74 378	226 757	7 641	374 487	346 732	187 768	13 403	145 561

Tabela 3

Rachunek dochodów i wydatków za rok budżetowy 2005 ⁽¹⁾

(w tys. euro)

	2005
Dochody operacyjne	
Dotacje wspólnotowe	261 009
Inne dotacje/dochody	1 832
Ogółem (a)	262 841
Wydatki operacyjne	
Personel	15 727
Administracja	7 212
Działania operacyjne	243 442
Ogółem (b)	266 381
Wynik ekonomiczny (c = a - b)	- 3 540

⁽¹⁾ Dane za rok budżetowy 2004 nie zostały podane, ponieważ z powodu zmian w stosowanych metodach rachunkowości nie są one porównywalne z danymi za rok budżetowy 2005.

Tabela 4

Bilans na dzień 31 grudnia 2005 r. i 31 grudnia 2004 r. ⁽¹⁾

(w tys. euro)

	2005	2004
Aktywa		
Aktywa trwałe	1 276	1 652
Należności długoterminowe	40 002	61 619
Należności krótkoterminowe	164 859	118 118
Środki pieniężne	57 917	223 860
Ogółem	264 054	405 249
Pasywa		
Wynik z poprzednich lat budżetowych	166 840	166 840
Wynik ekonomiczny roku budżetowego	- 3 540	0
Zaliczki otrzymane od Komisji	74 169	205 933
Zobowiązania krótkoterminowe	26 585	32 476
Ogółem	260 054	405 249

⁽¹⁾ Dane za rok budżetowy 2004 zostały przetworzone dla zapewnienia porównywalności z danymi za rok budżetowy 2005.

Źródło: Dane Agencji. Niniejsze tabele przedstawiają skróconą wersję danych dostarczonych przez Agencję w jej własnym sprawozdaniu finansowym.

ODPOWIEDZI AGENCJI

7. Agencja jest pionierem w zakresie tworzenia Wewnętrznej Służby Audytu, która w większości agencji wciąż nie została jeszcze ustanowiona. Jej rola i kompetencje (zgodnie z art. 38 ust. 4 rozporządzenia finansowego) odzwierciedlają zmiany w podejściu Komisji do tego zagadnienia. Nowe ramy prawne doprowadzą do dalszej formalizacji działań w tym zakresie. Niemniej jednak służba ta przyczyniła się już do poprawy funkcjonowania kontroli wewnętrznych w Agencji.

8. Agencja docenia uwagi Trybunału na temat poczynionych postępów.

9. Kryteria wyboru w dalszym ciągu poddawane są poprawie, tak aby dokumenty przetargowe zawierały kryteria stale

możliwe do spełnienia i sprawdzenia. Działania te pomogą także oferentom we właściwym przygotowywaniu ofert.

11. Agencja wprowadziła — w zakresie, w jakim pozwalały na to zarówno właściwe przepisy ramowej umowy finansowej i administracyjnej zawartej pomiędzy WE a ONZ, jak i sytuacja administracyjna na miejscu — bardziej rygorystyczne podejście, które, w przypadku braku odpowiedniego uzasadnienia lub dowodów w odniesieniu do wydatków, często prowadziło do wstrzymania lub opóźnienia płatności. Składanie sprawozdań z kontroli jest obowiązkowe, a UNMIK lub innym zainteresowanym organom ONZ stanowczo przypomina się, że ostateczne płatności za zakończone projekty zostaną zrealizowane wyłącznie do kwoty zatwierdzonej na podstawie obowiązującej kontroli zewnętrznej. Rozpoczęto już proces mający na celu odzyskanie nadwyżki środków, które nie zostały wykorzystane zgodnie z przepisami odnośnej umowy na dotację.